

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/40/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4615201167
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:4615201167.2

Rozhodnutie

Okresný súd Topoľčany samosudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o mal. deti E.: D., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matky C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. 30 a otca X. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ - otec podal dňa 20.2.2015 návrh na zníženie vyživovacej povinnosti, na mal. deti D. E. a D. E. a to na sumu 30 eur mesačne u každého z nich. Návrh odôvodnil tým, že v čase posledného určenia výživného súd vychádzal zo skutočností, že nemal iné povinné finančné zrážky, pričom sa zmenili jeho možnosti a schopnosti z dôvodu, že bol nútený zabezpečiť si nové bývanie od mája 2014, kedy začal splácať hypotéku vo výške 187 eur, okrem toho spláca ďalší úver vo výške 52,30 eura, ktorý si vzal na nevyhnutnú rekonštrukciu domu, ktorý bol v havarijnom stave. Jeho ďalšie nevyhnutné náklady sú električka vo výške 90 eur, mobilné siete 30 eur, smetné a daň z nehnuteľnosti 40 eur. Poistenie v domácnosti 37 eur, nakoľko pracuje v zamestnaní kde je miesto pohyblivé a je nútený dopraviť sa vlastným zdrojom, musí vyčleniť z rozpočtu zákonnú poistku a pohonné hmoty na auto vo výške 140 eur mesačne. Nakoľko v dome, kde býva nie je zavedený plyn a elektrické kúrenie je neúnosné, na jeho pomery kupuje drevo na zimné obdobie, čo ho stojí 360 eur. Mesačné náklady na stravu má minimálne až žiadne, jeho priemerný mesačný príjem je 550 eur.

Na pojednávaní dňa 12.3.2015 uviedol, že v čase poslednej úpravy výživného pracoval na Záchrannej službe v J. a dosahoval mesačný príjem cca 520 eur, v tomto čase býval v podnájme, za ktorý platil 260 eur mesačne, dlhy a pôžičky nemal. Mal len dve vyživovacie povinnosti, býval v Topoľčanoch na byte v podnájme. Aktuálne je naďalej zamestnaný Záchraná služba J., s priemerným mesačným zárobkom cca 550 eur, zmenil sa mu život v tom, že začal splácať hypotéku, nakoľko s priateľkou zakúpili dom v T. XXX. Hypotéka je braná zo D., úver bol zobrať v celkovej výške 43.000 eur, ktorý spláca vo výške 178 eur mesačne, inak býva v spoločnej domácnosti s W. C., ktorá je aktuálne chorá, resp. dostala výpoveď, bola v pracovnom pomere X. Topoľčany, kde dosahovala priemerný mesačný zárobok cca 500 eur. Platia električku 90 eur mesačne, náklady na telefón 60 eur, čo sú dva telefóny plus internet, úver vo výške 3.000 eur, ktorý spláca v D. mesačne vo výške 52 eur, spotrebný úver si zobrali v dôsledku kúpy nového bojlera, menili trubky, kolená, ventily. V rámci zamestnania presúva sa autom, má náklady 130-140 eur mesačne na pohonné hmoty, poistky za auto vo výške 100 eur ročne. Je vlastníkom motorového vozidla Peugeot 406, r. výroby 1999. Cez Cetelem si s priateľkou v decembri zobral na splátky TV, ktorú mesačne spláca 30 eur. Jeho priateľka dostáva 260 eur mesačne nemocenské dávky, preto výživné on nedokáže platiť a plniť vo výške ako mu bola určená, žiada zníženie vyživovacej povinnosti. Zároveň má náklady,

ktoré vyplývajú z priateľkinho zdravotného stavu, t.j. lieky, vyšetrenia, hospitalizácie. Je ochotný pokiaľ sa mu zlepší sociálna situácia, najmä príjmová zložka na strane priateľky, sám dá návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti, je mu jasné že je to málo, ale teraz sa mu viac nedá.

Matka s návrhom na zníženie vyživovacej povinnosti nesúhlasila. Na pojednávaní dňa 12.3.2015 uviedla, že v r. 2013 pracovala v Q. I. ako predavačka v Súlovciach, s priemerným mesačným zárobkom cca 360-380 eur, bývala na adrese D. XX, u rodičov v rodinnom dome, kde býva doposiaľ s matkou, mala dve vyživovacie povinnosti. Aktuálne je zamestnaná v Q. I. s rovnakým mesačným zárobkom 360-380 eur. Náklady na domácnosť hradí spoločne s matkou, na elektriku 30 eur prispieva ona mesačne, matka platí zvyšok, plynová bomba jeden mesiac ona, jeden matka, ktorá stojí 17-17,50 eur, na zimu kúrenie - drevo, ktoré ich vyjde na sezónu 1.000 eur, ona dáva 400 eur a matka 600 eur. Pôžičky a dlhy nemá, má náklady na mobil 40 eur plus 10 eur internet. Aktuálne mal. deti navštevujú ZŠ, mal. D. je druháčka v M. a mal. D. je piatak v T.. Náklady na cestovné na mal. D. sú 10 eur mesačne. V čase posledného určenia výživného mal. D. nenavštevovala ZŠ. Platí deťom poisťky S. na mal. D. 19 eur mesačne a mal. D. 18 eur mesačne, je to poisťka pre prípad úrazu a zároveň so sporiacim účinkom. Mal. D. platí družinu cca 18 eur mesačne podľa počtu pracovných dní. Keďže idú do školy v prírode skladajú sa po 20 eur mesačne. V januári platila domovú daň 70 eur, poisťku za dom 25 eur za rok. Mal. deti sú zdravé, nemá náklady s ich zdravotným stavom, s maloletým chodí len na očné, nakoľko nosí okuliare, deti nenavštevujú žiadne krúžky za ktoré by sa platilo.

Kolízny opatrovník doporučil návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietnuť, nakoľko nie je v prospech a v záujme mal. detí.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch sp. zn. 9P/262/2013 zo dňa 30.9.2013 boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu na mal. D. mesačne sumou 90 eur a na mal. D. mesačne sumou 79 eur, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť 7.10.2013.

V čase poslednej úpravy výživného otec pracoval ako vodič s priem. mesačným zárobkom 523 eur, obýval s priateľkou jednoizbový byt, pričom platili mesačné poplatky a nájom 260 eur.

Matka v čase poslednej úpravy výživného pracovala ako predavačka s priemerným mesačným zárobkom 438,95 eura, žila v spoločnej domácnosti so svojou matkou a na domácnosť prispievala polovicou poplatkov.

V čase posledného určenia výživného mal. deti navštevovali ZŠ M., mal. D. bol žiakom 4. triedy a mal. D. žiačkou 1. ročníka. Matka im hradila všetky výdavky a to ZRPŠ 30 eur na obe deti, cestovné 40 eur mesačne a zároveň im obom platila poisťky D. 18 eur mesačne a D. 17 eur mesačne.

Otec aktuálne pracuje v záchrannej zdravotnej službe s priemerným mesačným zárobkom 570,76 eura. Platí mesačne úver bankovému subjektu D. v sume 102 eur mesačne, kde celková výška pôžičky je v sume 10.500 eur. Ďalej má hypotekárny úver a spotrebný úver D. vo výške 30.100 eur, kde má výšku mesačnej splátky v sume 130,01 eura, pričom obe pôžičky boli uzatvorené v roku 2014 - 26.5.2014, pričom aktuálne za oba úvery mesačne platí sumou splátok 175,68 eura. Ďalej platí poisťku na nehnuteľnosť v sume 35,34 eura ročne, ďalej mu pribudol úver v G. banke a to vo výške 3.000 eur, ktorý si vzal dňa 23.10.2014 a ktorý platí v celkovej výške 52,30 eura mesačne. Zároveň platí úver Cetelemu vo výške 30 eur mesačne, ktorý úver si zobrali za účelom splátky na TV. Platil daň z nehnuteľností za rok 2013 v sume 54,99 eura, ďalej má mesačné náklady na elektrickú energiu 90 eur. Býva v domácnosti so svojou priateľkou W. C., ktorá je aktuálne PN a poberá 260 eur ako nemocenské dávky.

Matka aktuálne pracuje v I. Q. ako predavačka s priemerným mesačným zárobkom 503,61 eura.

Mal. D. navštevuje 5.ročník ZŠ Kovarce, pričom v šk. roku 2014/2015 matke vznikli výdavky spojené s výchovno-vyučovacím procesom v sume 54,50 eura a mal. D., ktorá navštevuje ZŠ M., vznikli v šk. roku 2014/2015 náklady vo výške 167,46 eura.

Podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to ktorí z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov a domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa §75 ods. 1,2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 78 ods. 1,3 Zákona o rodine dohody súdneho rozhodnutia o výživnom možno zmeniť ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného alebo objektívne vývojom životných nákladov podľa §78 ods. 3 Zákona o rodine. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, pričom súd je povinný skúmať príčiny takejto straty. Až v prípade ak má súd preukázané, že sa pomer účastníkov preukázali môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

Na strane oprávneného súd skúma jeho skutočné odôvodnené potreby (spotrebný charakter výživného) s ohľadom na zákonnú mieru podľa druhu vyživovacej povinnosti. Oprávnené potreby pritom v nijakom prípade nezahŕňajú len stravovanie, ale sú dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky. Na strane povinného sa prihliada na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné konkrétnemu oprávnenému a výšku a spôsob už poskytovaných plnení. Jeho možnosti, teda potencionálne príjmy, nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu a pod. ďalej súd skúma majetkové pomery, ktoré sa posudzujú komplexne, zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, záväzky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a pod.). jednak jeho životný štandard, s ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady).

Neprimerané majetkové riziká sú determinované pomerom medzi možnosťou získať majetkový prospech určitej hodnoty a rizikom straty v prípade neúspechu. Neprimeranosť sa však môže vzťahovať aj na hodnotu potencionálneho neúspechu v porovnaní s majetkom povinného ako celkom. Za neprimerané majetkové riziko môže súd považovať aj inak bežné záväzky pokiaľ presahujú svojou výškou dokladované možnosti povinného a to aj napr. hypotekárny úver na zabezpečenie bývania s

poukazom na výšku splátky. V takomto prípade má súd možnosť ich zohľadniť v celkovej životnej úrovni povinného alebo na ne môže prihliadať ako na neprimerané majetkové riziko.

Takto vykonaným dokazovaním súd nemal za preukázané, že došlo k zmene pomerov tak ako to má na mysli ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko na strane účastníkov nezistil takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu - zníženie vyživovacej povinnosti na strane otca. Porovnaním zárobkov, resp. možností a schopností účastníkov súd zistil, že tieto sú približne rovnaké ako v čase posledného rozhodovania o výživnom, pričom aj na strane mal. detí je rovnaké finančné zaťaženie ako bolo v čase rozhodovania o výživnom, najmä čo sa týka cestovného, resp. pravidelných výdavkov do školy ako aj zvýšených výdavkov v čase nástupu mal. detí na školskú dochádzku, ktoré skutočnosti boli preukázané písomnými dokladmi predloženými matkou na čl. 53,54. Je pravdou, že na strane otca sa zvýšilo úverové zaťaženie a to tak, že otec aktuálne platí úvery v celkovej výške 260,98 eura pričom súd poukazuje na to, že niektoré úvery, ktoré si vzal otec boli vzaté na predmety osobnej potreby a spotreby, resp. jedná sa o spotrebné úvery a jedná sa o náklad, ktorý nebol podľa názoru súdu nutný na strane povinného, t.j. otca, pokiaľ by takýto úver vzatý nebol, mohol by si plniť bez problémov vyživovaciu povinnosť. Nemôže byť vzatie si pôžičiek - úverov na strane otca prednejšie pred platením si vyživovacej povinnosti, nakoľko výživné je vždy prednostná pohľadávka. Okrem toho otec žiadal aby zníženie vyživovacej povinnosti bolo určené od dňa 12.3.2015, resp. 13.3.2015, pričom neuviedol prečo práve k tomuto dňu by malo dôjsť k zmene pomerov, nakoľko pokiaľ poukazuje, že mu pribudli úvery, tieto úvery začal platiť už v priebehu roku 2014 a doposiaľ si vyživovaciu povinnosť riadne a včas plnil, t.j. je v jeho možnostiach a schopnostiach aj naďalej si platiť vyživovaciu povinnosť v nezmenenom rozsahu. Zobrať úverov z G. banky v sume 52,30 eura mesačne a z Q. vo výške 30 eur mesačne, čo je úhrne suma 82,30 eura mesačne súd pokladal v tomto prípade za neprimerané majetkové riziko, ale aj vo vzťahu k hypotekárnemu úveru, resp. spotrebnému úveru zo D. z dôvodu, že tieto úhrne tvoria prakticky polovicu čistej mzdy navrhovateľa, pričom navrhovateľ žiada znížiť vyživovaciu povinnosť na obe deti o 100 eur, pričom len suma spotrebných úverov slúžiacich navrhovateľovi na zakúpenie hnutelných vecí (televízora a pod.) je vo výške 82,30 eura a je zrejmé, že pokiaľ by otec nemal spomínané posledné dva úvery, mohol by si plniť vyživovaciu povinnosť riadne bez finančného zaťaženia.

S poukazom na horeuvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal, nakoľko ide o konanie ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

V zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., sa v odvolaní má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.